

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ECONOMIA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 350-1992

Fq.Con.núm. 33/27

V legislatura

Any 2001

Núm. 31

Presidència
de l'Honorable Sr. Joan Bosco Gomila i Barber.

Sessió celebrada dia 3 d'octubre del 2001

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- COMPAREIXENÇA RGE núm. 2483/01, sol·licitada pel Govern de les Illes Balears, de l'Hble. Conseller d'Hisenda i Pressuposts, per tal d'informar sobre la primera fase del Pla estratègic de foment de la competitivitat. (**Ajornada**). 462

II.- PROPOSICIÓ NO DE LLEI RGE núm. 3077/01, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a gasoil agrícola. 462

EL SR. PRESIDENT:

Senyores i senyors diputats, començam la sessió d'avui, i en primer lloc demanaria si hi ha substitucions.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Sí, Sr. President. Cecili Buele, en substitució de Maria Antònia Vadell.

LA SRA. SUGRAÑES I BARENYS:

Misericòrdia Sugrañes en substitució de Cristòfol Huguet.

LA SRA. DUBÓN I PRETUS:

Lluïsa Dubón en substitució de Miquel Gascón.

EL SR. PONS I PONS:

Tirso Pons en substitució de Mercè Amer.

I.- Compareixença RGE núm. 2483/01, sol·licitada pel Govern de les Illes Balears, de l'Hble. Conseller d'Hisenda i Pressuposts, per tal d'informar sobre la primera fase del Pla estratègic de foment de la competitivitat.

EL SR. PRESIDENT:

Abans de passar al primer punt de l'ordre del dia d'avui, aquesta presidència vol informar els membres d'aquesta comissió de l'ajornament d'aquest punt, consistent a la compareixença 2483/01, presentada pel Govern de les Illes Balears, mitjançant el qual sol·licita la compareixença del conseller d'Hisenda i Pressuposts per tal d'informar sobre la primera fase del Pla estratègic del foment de la competitivitat d'Eivissa, a causa de compromisos anteriorment contrets per l'esmentat conseller, segons consta a l'escrit RGE núm. 3647/01, presentat pel Govern. Per tant, aquesta compareixença quedaria posposada per a una propera comissió.

II.- Proposició no de llei RGE núm. 3077/01, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a gasoil agrícola.

Així passam, idò, al segon punt de l'Ordre del Dia, relatiu a la proposició no de llei RGE núm. 3077/01, presentada pel Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, i se cediria la presidència al Vicepresident.

(El Sr. Vicepresident substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, té la paraula l'Hble. diputat Sr. Joan Bosco Gomila.

EL SR. GOMILA I BARBER:

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats. El Ple del Parlament de les Illes Balears, de dia 30 de març del 95, va aprovar la Proposició de llei de règim fiscal i econòmic especial de les Illes Balears, que, una vegada tramitat i aprovat pel Congrés dels Diputats, el juliol del 98 va sortir com a Llei de règim especial de les Illes Balears. A la seva exposició de motius aquesta llei reconeix que la insularitat determina unes clares limitacions per a l'activitat industrial i agrícola i que poden significar una diversificació de l'economia de les Illes. I així, en el seu article 13, estableix que el Govern de l'Estat en concordança amb el que estableix la Llei d'hidrocarburs, tindrà en compte l'especificitat del fet insular als efectes de garantir als residents de les Illes Balears que els preus d'hidrocarburs tendeixin a aproximar-se als preus aplicables a la mitjana estatal.

Tot i que en els últims anys en el preu del combustible hi ha hagut diferències importants entre els preus de la península i de les illes, estant els preus de les Balears sempre per damunt de la mitjana de l'Estat espanyol, diferència que entenem que no es podia justificar de cap de les maneres emparant-se en el preu del transport, sinó que de qualque manera amb els efectes perversos que generen els monopolis, ja que a les Illes Balears hi ha un sol operador i per tant pot mantenir les diferències de preu que desitja.

Cal dir també que en els darrers mesos aquesta tendència ha canviat i que les pujades al continent i a les illes han perdut el paral·lisme i s'ha reduït la diferència de preus que hi havia entre les Illes Balears i la península.

Per tant, nosaltres el que demanam, i atès que la Directiva 92/81 de la Unió Europea, de 19 d'octubre del 1992, relativa a harmonització de les estructures de l'impost especial sobre hidrocarburs, estableix que els estats membres poden eximir o reduir l'impost especial que grava el gasoil utilitzat en l'activitat agrícola, i que la Directiva 92/82 de la Unió Europea, de dia 19 d'octubre del 1992, relativa a l'aproximació del tipus de l'impost especial sobre hidrocarburs, estableix un mínim per a l'impost especial de 18 euros per 1000 litres, el gasoil agrícola és un dels costos de producció determinant en moltes de les produccions agràries, i aquest gasoil s'ha incrementat substancialment, sobretot en els darrers anys, en més d'un 50%. I hem de tenir en compte que molt difícilment els pagesos poden posar damunt els costos de producció aquesta pujada i ho poden posar als preus dels productes que ells venen o que ells aporten al mercat.

Per tant, la nostra proposta és demanar al Govern de l'Estat espanyol que, mitjançant un diàleg amb els representants del sector agrari, estableixi unes mesures per minimitzar l'impacte de l'increment del preu del gasoil, de l'impacte que produeix damunt les rendes agràries.

Per altra banda, demanar també al Govern reduir al mínim els impostos que graven el gasoil agrícola, tant l'especial d'hidrocarburs com l'IVA.

I després, també, que l'aprovació d'aquestes mesures serveixin per a la creació d'un gasoil professional per als pagesos, adequat a la seva renda agrària.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Pel Grup Mixt no hi ha intervenció. Pel Grup Parlamentari Esquerra Unida, té la paraula el Sr. Miquel Ramon.

EL SR. RAMON I JUAN:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Simplement per donar suport, des del nostre grup, a aquesta proposició que presenta el Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, ja que consideram nosaltres que és molt correcta, que respon a una necessitat real i que aquesta situació en què es troba l'agricultura a les nostres illes i del que treballa en el món agrari, de desavantatges de molts tipus en relació amb els que treballen en el mateix sector a altres llocs, doncs, tot el que siguin mesures per afavorir aquest món agrari nosaltres les consideram favorables i, ja dic, simplement anunciar que la votarem a favor.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Pel Grup Socialista té la paraula el Sr. Crespí.

EL SR. CRESPI I PLAZA:

Sí, gràcies, Sr. President. Bé, jo diria que aquesta proposició no de llei del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista s'emmarca en l'exigència que aquest Parlament eleva del compliment del règim especial de les Illes Balears, un règim especial que, com tots vostès saben, neix d'una llei, aparentment d'una llei amplíssima i ambiciosa de modificar tot el sistema fiscal de l'Estat espanyol pel que fa a les Illes Balears, i que va acabar, de qualque manera, amb el suport del Grup Socialista en allò que nosaltres creïem que era lògic, que era corregir els efectes negatius que té el fet insular; sigui per mor de l'increment dels costos de transport, sigui perquè aquest territori és petit, i per tant la possibilitat de distints operadors i que la pròpia competència de preus faci que les coses costin el mateix que al territori peninsular, com a mínim damunt la mitjana del cost del territori peninsular, doncs tengués la correcció pertinent.

Per tant, amb aquests arguments que he exposat, nosaltres donarem suport a la proposta del Grup Parlamentari Entesa.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Crespí. Pel Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. Cardona.

EL SR. JUAN I CARDONA:

Gràcies, Sr. President. Nosaltres, des del començament anunciam l'abstenció, no perquè pensem que sigui una mala mesura el que es proposa, sinó perquè no anam al fons de l'assumpte. Mirin, des de fa uns anys, que jo recordi, la primera iniciativa en el tema d'hidrocarburs o de preus de combustible, arranca de l'any 97, arrel d'una iniciativa del PSM i també, després, d'una iniciativa del Partit Popular. Allà s'explicaren quines eren les mesures que s'havien de prendre i quina era la situació de Balears dins aquest tema o dins el context dels preus del combustible.

I jo, amb tot el respecte, he de rectificar una mica l'expressió que ha utilitzat el diputat proponent, per una raó, és a dir, no estam en una situació de monopoli, estam en una situació d'abús dominant de mercat, i això ho fa el fet que hi hagi quatre companyies que siguin les distribuïdores del combustible en aquestes illes. I això no ve d'ara, això ja ve des de fa una sèrie d'anys, i els problemes que tenim a Balears vénen des de llavors, i per tant no ha canviat absolutament res. És a dir, la situació no ha canviat des de fa un parell d'anys a ara.

I jo lament que no es vagi al fons de l'assumpte, perquè clar el problema del preu del combustible no només és per als pagesos, que ho és d'important, sinó també per a tots els ciutadans de les Illes Balears. I recordaran, efectivament, que en aquest Parlament ara fa un any es varen prendre uns acords dels quals no s'ha complert quasi cap. Jo record que llavors es va parlar de quines mesures s'havien de prendre, si preocupava o no preocupava als partits d'aquest Estat el problema de pujar els combustibles, que en aquell moment va ser produït per una sèrie de fets internacionals i que a Balears agreujaren encara molt més que a la resta de la península aquesta situació. I des del Govern de l'Estat s'havien pres una sèrie d'iniciatives, com era la reducció de tarifes portuàries als ports que depenien de l'Estat, precisament per abaratir, i en compliment del REP per abaratir els costos del transport, no del combustible sinó de totes les mercaderies que ens venien; hi havia una sèrie de mesures fiscals, com pot ser la reducció de mòduls que es va fer respecte de la renda de l'any 99, i s'ha fet enguany respecte de la renda de l'any 2000, en la qual es varen reduir els mòduls de l'IRPF. Es va fer, a més, no es va actualitzar l'impost sobre hidrocarburs, en funció de la inflació perquè, com vostès saben molt bé, l'impost d'hidrocarburs no és un percentatge sinó que és una quantitat fixa en pessetes, i duim dos anys consecutius en què no s'ha actualitzat, en funció de la inflació, l'impost dels hidrocarburs. Per tant, en aquests moments podem estar en una reducció envoltant els quatre punts.

A més, es varen signar en aquell temps convenis amb associacions professionals, amb Opas, tant del sector pesquer com del sector agrari, per intentar també compensar els mals o les pèrdues que havien tingut els pagesos, i en aquest cas també els pescadors, perquè aquest augment de preus també afecta els pescadors. Bé, i altres iniciatives que s'han fet que ara crec que és innecessari rebatre-les.

El fet quin és? Que efectivament el preu del combustible afecta els costos d'una explotació agrària, d'una manera diferent

si parlem d'explotacions de secà o de si parlem d'explotacions de regadiu; de secà podem parlar d'un 7% sobre els costos totals, de regadiu augmenta dos o tres punts. I s'havien de pres, i dic s'havien d'haver pres perquè no s'ha fet, una sèrie de mesures que acordarem per unanimitat tots els partits o tots els grups parlamentaris d'aquest Parlament; entre elles per exemple que instava aquest Parlament el Govern que impulsassin actuacions urgents en vigilància sobre el comportament dels operadors del mercat, mitjançant el Servei de Defensa de la Competència.

Jo crec, i al final parlaré del que significa l'impost dels hidrocarburs, però si tots reconeixem que en aquest país tenim problemes de competència, tenim un problema molt seriós d'abús o de situació dominant de mercat, evidentment el primer que s'ha de fer és lluitar a través del Tribunal de la Competència, i això no s'ha fet.

Tampoc no s'ha negociat, o almenys no tenim coneixement del que s'ha fet, la referència que ara es feia al REP, nosaltres no tenim constància que s'hagi negociat amb el Govern central, perquè de cara a l'article 13 del règim fiscal s'acompleixi l'article d'una manera adequada o almenys més satisfactòria del que es fa ara.

Crec que val la pena insistir en les reduccions fiscals sobre la renda i tampoc no se'n parla. I hi havia algunes propostes d'aquest grup que no varen ser ateses, que eren, precisament que per fomentar la venda de combustibles a través, o per ajudar les cooperatives i associacions agràries, a més de constituir, que el Govern deia que s'havia de constituir una cooperativa que al cap d'un any, pel que sembla, es constituirà avui o dins aquesta setmana, hem estat un any sense tenir aquesta feina feta, nosaltres parlàvem de què, ja que les cooperatives no tenien una economia suficient o no tenien prou fons, que se'ls subvencionàs amb el 75%; això no va parèixer adient als grups de govern, possiblement perquè una cosa és fer un brindis al sol i l'altra cosa és llavors realment complir i ajudar els pagesos.

Però el fet és que avui, en lloc d'instar que s'acompleixin tots aquests set o vuit acords que es varen prendre per intentar millorar la competència, per intentar abaratir els costos, tornam a parlar de l'impost d'hidrocarburs. Vull recordar que en aquella sessió del maig, si mal no record, i juny del 2000, quan parlàvem d'aquesta qüestió, el Partit Popular va donar suport a aquesta iniciativa de reduir o de suprimir l'impost d'hidrocarburs, fins i tot crec que es parlava d'això. Però avui es treu el tema i es parla de què s'ha de reduir, mirin, en aquest moment l'impost dels hidrocarburs que grava el gasoil agrari és la meitat del que graven la resta d'usos, el convencional o els mateixos transportistes paguen quasi el doble d'impost que els pagesos; els pagesos deuen estar, el gasoil agrari deu gravar ara unes 13 i busques de pessetes, mentre que el gasoil convencional, o per dir-ho així, no subvencionat, està en més de 20 pessetes. Per tant, s'acompleix, si aquest era el cas, s'acompleix el fet que permeten les directives europees de reducció de l'impost d'hidrocarburs.

L'impost d'hidrocarburs està reduït. Què el volen reduir més? Magnífic, tenen el nostre suport, però hem de ser conscients que això no ens arregla definitivament el problema del preu dels combustibles a la nostra comunitat. Si aprovam això, aquesta iniciativa, que em pareix respectable i que em pareix bé, i que nosaltres ens abstenim no perquè sigui una iniciativa dolenta, sinó perquè no s'ha fet res fins ara, precisament per anar, com diuen a Mallorca, al bessó de la qüestió, per anar al fons del problema, que és els preus dels combustibles i la falta de competència que hi ha en aquesta comunitat; i aixecar la barrera que significa que només hi hagi unes instal·lacions de desembarcament de combustibles, mentre això no es faci tendrem aquest problema, amb més o menys impostos, tendrem aquest problema.

I d'això és del que hauríem de tenir consciència en aquest Parlament i en aquesta comissió, que tot això no són més que pegats; és bo dir que s'ha de baixar aquest impost, però realment valdria la pena que d'una vegada per totes el Govern exercís les competències que té, que en té en coses d'aquestes, i entre tots, amb el suport de tots els grups, arribàssim a solucionar aquest problema.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

En torn de rèplica, té la paraula el Sr. Bosco Gomila.

EL SR. GOMILA I BARBER:

Gràcies, Sr. President. En primer lloc voldria agrair el suport d'Esquerra Unida i del PSOE a aquesta iniciativa que presentam des del PSM, i també agrair l'abstenció i el to de la intervenció del portaveu del Grup Popular, que avui no ha anat tan enfora com va anar a la intervenció que va tenir al ple, amb motiu d'aquesta comunicació sobre el preu del gasoil, on va arribar, no sé si ho va transformar després en proposta o no, però sí que la seva intervenció va arribar a demanar l'expropiació dels dipòsits de CLH.

De la seva intervenció m'agradaria matisar dues qüestions: la primera és que a mi ja em sembla bé que el Govern de les Illes Balears hagi de negociar o hagi d'exigir al Govern central el compliment del règim especial per a Balears, però hem de recordar que el règim especial per a Balears és una llei del Congrés dels Diputats, és una llei de l'Estat i que, per tant, obliga el Govern de l'Estat sense que ningú li hagi d'anar a exigir res. Per tant, nosaltres voldríem que el Govern de l'Estat complís les lleis que aprova el Congrés dels Diputats i prengué les mesures que estan previstes en el règim especial de les Illes Balears.

I per altra banda, amb referència a la feina que diu que no ha fet el Govern balear i que es va anunciar la possibilitat de constituir o de treballar per a la constitució d'una cooperativa de distribució de gasoil entre els pagesos i altres sectors econòmics de les Illes, i diu que en un any no s'ha fet res. Bé, jo pens que en un any s'ha fet feina i ara avui, o aquesta setmana o dins aquest mes, veurem els resultats de la feina feta

durant aquest any, de les gestions que s'han fet amb aquests sectors, amb les empreses, amb les associacions empresarials, amb les cooperatives agrícoles, ara veurem el fruit d'aquesta feina que s'ha anat fent durant aquest any. Per tant, pens que des del Govern sí que es fa una feina per minorar o perquè la repercussió dels preus del gasoil damunt l'activitat econòmica de les Illes sigui menor de la que és en aquests moments i que el Govern de l'Estat no necessita o no ha de necessitar ningú que l'insti a complir una llei del Congrés dels Diputats.

Així i tot, reiterar l'agraïment a tots els grups pel suport a la iniciativa i també al Grup Popular per la intervenció que ha tengut.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Bosco. Per contrarèplica, pel Grup d'Esquerra Unida i Ecologista? Pel Grup Socialista? Pel Grup del Partit Popular?

EL SR. JUAN I CARDONA:

Gràcies, Sr. President. Anem a veure, la veritat és que no he vingut amb la idea de polemitzar, és a dir, i en aquest tema recordaran tots vostès que el Partit Popular sempre ha manifestat, tant quan ha estava al Govern com ara que està a l'oposició, la seva predisposició a suportar totes les iniciatives que surtin d'aquesta comunitat per intentar millorar la situació o intentar reparar aquest greuge que patim a Balears.

I Sr. Bosco, si avui no he parlat de l'expropiació de CLH no és perquè hagi canviat d'idea, jo ho mantenc, el problema és que avui la iniciativa era de vostès, estàvem parlant d'un tema molt concret i m'ha paregut que no era oportú parlar-los de l'expropiació de CLH. Però si m'ha escoltat bé, he dit que el problema fonamental que tenim en aquestes Illes és que només hi ha unes instal·lacions de desembarcament.

I miri, jo és que sempre em faig pesat amb aquesta història, però crec que és així. Ara en un any, segons pareix, haurem constituït la cooperativa, haurem tardat un any a constituir aquesta cooperativa que agruparà bona part de cooperatives pageses; això no ens diu res més que hem constituït un organisme, no ens garanteix que el preu sigui més barat. I jo ja li avanç un problema: és possible que en el principi aquesta cooperativa pugui competir bé perquè li deixin entrar el gasoil o el combustible sense cap problema; li puc avançar que algun dia pot ser que tinguem problemes per desembarcar perquè les instal·lacions estiguin ocupades, espatllades o en una altra situació, i no ho dic per empipar, és que això ha passat, això ha passat i ha passat en aquesta comunitat.

I consider un abús i absolutament injust que CLH, amb instal·lacions de la mateixa antiguitat i del mateix cost com, jo sempre pos el mateix exemple, una que hi ha a València, que es diu Albruxet, cobri el triple del que es cobra pel mateix desembarcament en aquesta instal·lació valenciana. I això és un abús i no hi ha dret, i això és el coll de botella que tenim

nosaltres en aquesta comunitat. Jo record que aquella vegada proposava, en el ple de juny del 2000, proposava, a part d'altres solucions, per atacar aquest problema, dues solucions, per cert que el Govern, jo record que el vicepresident va pegar un bot de l'escó que crec que el vaig descol·locar, primer era l'expropiació de les instal·lacions de desembarcament de CLH, però no només a Mallorca, perquè Eivissa i Menorca encara paguen molt més car el cost de desembarcament que a Mallorca, sinó a les tres illes; i a més, deia, bé, si això no ens atrevim a fer-ho fem una instal·lació paral·lela, fem una altra instal·lació de manera que es pugui competir. Perquè Albruxet ven més barat no perquè sigui el transport més barat, que això és un conte, no, ven més barat perquè al costat hi ha unes altres instal·lacions, i aquestes altres instal·lacions li fan la competència. I això és el que obliga llavors a posar preus competitiu, i el problema que tenim aquí és que hi ha quatre companyies que tenen el cent per cent de les gasolineres, i imposen preus.

I per cert no li havia parlat d'un tema que crec que pot ser una iniciativa interessant. Mirin, la comunitat europea, la Unió Europea diu que va contra el dret de la lliure competència i que són absolutament il·legals els contractes que es fan amb les benzineres; no poden passar més de deu anys els abanderaments que ara tenen vint anys. I hi ha hagut algunes anul·lacions d'aquests contractes; el Govern pot incidir en aquest tema, perquè podríem alliberar moltes benzineres precisament d'aquest abanderament i d'aquests contractes de subministrament que els obliguen -jo els he vis, i que evidentment n'hi ha còpia de cadascun a la Conselleria d'Indústria-, els imposen la política comercial de la companyia de bandera, Repsol, Cepsa, la que vostès vulguin. I aquí hi ha un altre punt que va contra la lliure competència, i que ens perjudica d'una manera fonamental a la nostra comunitat.

I jo crec que és per aquí, és a dir jo ja li vaig dir en el seu moment, i ho mantenc, que està bé baixar impostos, però això no ens llevarà el problema de la lliure competència a la nostra comunitat, que és el més gros que tenim.

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Cardona, vagi acabant.

EL SR. JUAN I CARDONA:

Acab tot d'una. I el problema de CLH és aquest, desembarcar material perquè tots els vaixells venen i van a les mateixes instal·lacions. I els propietaris de CLH aquí, encara que la llei digui que tinguin unes limitacions accionaries, són quatre, i això és el que fa que estiguem en aquesta situació.

I jo demanava, home, que està molt bé aquesta iniciativa, però demanava que fóssim conscients que el problema és molt més seriós, que el problema és un problema de fons i que fins ara no hi ha hagut cap moment en què el Govern hagi atacat de veritat el fons d'aquesta qüestió.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Cardona. Acabades les intervencions, procedirem a la votació de la proposició no de llei RGE núm. 3077/01.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

EL SR. LLETRAT:

Vots a favor, 8; en contra, cap; abstencions, 6.

EL SR. PRESIDENT:

En conseqüència, queda aprovada la proposició no de llei 3077/01. I una vegada esgotat l'Ordre del Dia d'avui i no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

Moltes gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 8
07001 PALMA